EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 25.10.2010
KOM(2010) 606 lopullinen

2010/0300 (NLE)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Prespan puistoalueen suojelua ja kestävää kehitystä koskevan sopimuksen tekemisestä

PERUSTELUT

1. Euroopan unionissa on ollut jo pitkään – aina 1970-luvulta lähtien – vesistöjen suojelua koskevaa lainsäädäntöä, joka huipentui vuonna 2000 vesipolitiikan puitedirektiiviin[1]. Tässä direktiivissä määritettiin tavoitteeksi kaikkien vesien (jokien, järvien, pohjavesien ja rannikkovesien) suojelu, ja sillä sovitetaan yhteen yhteisillä vesistöalueilla toteutettavat hallinnolliset ja poliittiset rajat ylittävät toimet. Kun vesipiiri ulottuu unionin alueen ulkopuolelle, jäsenvaltioiden on vesipolitiikan puitedirektiivin mukaan pyrittävä aiheelliseen yhteistyöhön kyseessä olevien unionin ulkopuolisten valtioiden kanssa, jotta kyseisen direktiivin tavoitteet saavutetaan koko vesipiirissä.[2] Kun yhteensovittaminen tapahtuu kansainvälisellä sopimuksella, Euroopan unionin on oltava sopimuspuolena siltä osin kuin sopimusta sovelletaan unionin toimivaltaan kuuluviin asioihin.

2. Neuvosto valtuutti vuonna 2006 komission EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan ja 300 artiklan 1 kohdan nojalla osallistumaan Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvien asioiden osalta neuvotteluihin, joiden tavoitteena on Kreikan sekä Albanian, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja/tai Turkin yhteisiä vesistöalueita koskevien kansainvälisten sopimusten tekeminen.[3]

3. Prespan puistoalue määriteltiin useamman valtion alueelle ulottuvaksi suojelualueeksi Prespan alueen valtioiden[4] 2. helmikuuta 2000 antamalla julistuksella, ja se on ensimmäinen useamman valtion alueelle ulottuva suojelualue Kaakkois-Euroopassa. Prespa-järvet ja niiden ympäristö muodostavat ainutlaatuisen luonnonalueen, jonka tärkeä ekologinen merkitys voidaan säilyttää vain soveltamalla kokonaisvaltaista lähestymistapaa koko vesistöalueella.

4. Esimerkiksi Tonavan[5] ja Reinin[6] suojelua koskevien voimassa olevien menestyksekkäiden yleissopimusten kaltaisiin kansainvälisiin sopimuksiin perustuva tehostettu yhteistyö tukee jäsenvaltioita niiden pyrkimyksissä panna EU:n vesilainsäädäntö täysimääräisesti ja tehokkaasti täytäntöön sekä edistää yhteisymmärrystä ja yhteisiä painopisteitä kolmansien maiden kanssa saatavilla olevien rahoitusvälineiden yhteydessä.

5. Euroopan komissio, Kreikka, Albania ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia ovat neuvotelleet Prespan puistoalueen suojelua ja kestävää kehitystä koskevan sopimuksen, jolla uudistetaan alueella nykyisin tehtävää yhteistyötä ja voidaan edistää vesipolitiikan puitedirektiivin menestyksekästä täytäntöönpanoa.

---

1 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY yhteisön vesipolitiikan puitteista, EYVL L 327, 22.12.2000.

2 Direktiivin 2000/60/EY 3 artiklan 5 kohta.

3 Neuvoston päätös, tehty 27 päivänä kesäkuuta 2006, Euroopan yhteisön osallistumisesta neuvotteluihin, joiden tavoitteena on vesistöalueita koskevien kansainvälisten sopimusten tekeminen yhteistyön parantamiseksi tiettyjen jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden yhteisillä eurooppalaisilla vesistöalueilla.

4 Albania, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia ja Kreikka.

5 Neuvoston päätös, tehty 24 päivänä marraskuuta 1997, yhteistyötä Tonavan suojelussa ja kestävässä käytössä koskevan yleissopimuksen tekemisestä, EYVL L 342, 12.12.1997.

6 Neuvoston päätös, tehty 7 päivänä marraskuuta 2000, Reinin suojelua koskevan yleissopimuksen tekemisestä yhteisön puolesta, EYVL L 289, 16.11.2000.

Unionin on näin ollen aiheellista tehdä Prespan puistoalueen suojelua ja kestävää kehitystä koskeva sopimus.

2010/0300 (NLE)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

tehty […] päivänä […]kuuta […],

Prespan puistoalueen suojelua ja kestävää kehitystä koskevan sopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[7],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän[8],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) EU:n vesipolitiikan puitedirektiivissä[9] edellytetään, että kun vesipiiri ulottuu yhteisön alueen ulkopuolelle, asianomaisten jäsenvaltioiden on pyrittävä aiheelliseen yhteistyöhön kyseessä olevien unionin ulkopuolisten valtioiden kanssa, jotta tämän direktiivin tavoitteet saavutetaan koko vesipiirissä.

(2) Neuvosto teki 27. kesäkuuta 2006 päätöksen[10], jossa se valtuutti komission neuvottelemaan Euroopan yhteisön puolesta vesistöalueita koskevien kansainvälisten sopimusten tekemisestä yhteistyön parantamiseksi tiettyjen jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden yhteisillä eurooppalaisilla vesistöalueilla.

(3) Prespa-järvet ja niiden ympäristö muodostavat ainutlaatuisen luonnonalueen, jonka tärkeä ekologinen merkitys voidaan säilyttää vain soveltamalla kokonaisvaltaista lähestymistapaa koko vesistöalueella.

(4) Euroopan komissio, Kreikka, Albania ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia ovat neuvotelleet Prespan puistoalueen suojelua ja kestävää kehitystä koskevan sopimuksen, jolla uudistetaan alueella nykyisin tehtävää yhteistyötä ja voidaan edistää EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin menestyksekästä täytäntöönpanoa.

---

7 EUVL C […], […], s. […].

8 EUVL C […], […], s. […].

9 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY yhteisön vesipolitiikan puitteista, EYVL L 327, 22.12.2000.

10 Neuvoston päätös, tehty 27 päivänä kesäkuuta 2006, Euroopan yhteisön osallistumisesta neuvotteluihin, joiden tavoitteena on vesistöalueita koskevien kansainvälisten sopimusten tekeminen yhteistyön parantamiseksi tiettyjen jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden yhteisillä eurooppalaisilla vesistöalueilla.

(5) Sopimus olisi tehtävä,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään Prespan puistoalueen suojelua ja kestävää kehitystä koskeva sopimus.

Tehtävän sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää henkilön, jolla on valtuudet tehdä Euroopan unionin puolesta sopimuksen 18 artiklassa tarkoitettu ilmoitus osoitukseksi siitä, että Euroopan unioni sitoutuu noudattamaan sopimusta.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään. Se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Sopimuksen voimaantulopäivä julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tehty

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[…]

LIITE

Sopimus Prespan puistoalueen suojelusta ja kestävästä kehityksestä

Kolmen Prespa-järvien alueen valtion ympäristöministerit ja Euroopan unioni, jäljempänä 'sopimuspuolet', jotka

ottavat huomioon kyseisten kolmen valtion pääministerien 2. helmikuuta 2000 antaman julistuksen Prespan puiston perustamisesta sekä Prespa-järvien ja niiden ympäristön suojelusta ja kestävästä kehityksestä,

palauttavat mieleen kolmen Prespa-järvien alueen valtion pääministerien 27. marraskuuta 2009 Pylissä antaman yhteisen lausuman,

ottavat huomioon, että Prespa-järvet ja niiden ympäristö muodostavat ainutlaatuisen luonnonalueen, jonka geomorfologiset ja ekologiset ominaisuudet, biologinen monimuotoisuus ja kulttuuri ovat kansainvälisesti merkittäviä, sillä alue on tärkeä elinympäristö lukuisten harvinaisten ja/tai kotoperäisten eläin- ja kasvilajien säilymisen kannalta, maailmanlaajuisesti uhanalaisten lintujen pesimispaikka sekä merkittävän arkeologisen perinnön ja perinteiden säilymisympäristö,

tunnustavat yhteisen vastuunsa Prespa-järvien alueen ekosysteemin ja sen osatekijöiden sekä alueen luonnonkauneuden säilyttämisestä, sillä ne muodostavat perustan alueen asukkaiden taloudelliselle ja sosiaaliselle hyvinvoinnille sekä talouskasvun mahdollisuuksille (myös maataloudelle, kalastukselle ja matkailulle),

ovat vakuuttuneita siitä, että Prespa-järvien alueen biologinen monimuotoisuus, keskeiset toiminnot ja ihmisille koituvat hyödyt voidaan varmistaa ja säilyttää vain soveltamalla kokonaisvaltaista lähestymistapaa koko vesistöalueella,

ovat tietoisia siitä, etteivät valtioiden yksittäiset toimet ole riittäviä, jotta voitaisiin säilyttää Prespan ekosysteemit ja kulttuuriperintö sekä parantaa alueen asukkaiden elintasoa,

haluavat lisätä yhteistyötä kyseisten kolmen valtion toimivaltaisten viranomaisten ja sidosryhmien välillä, jotta voidaan ylläpitää ja suojella Prespa-järvien alueen ainutlaatuisia ekologisia arvoja sekä ehkäistä alueen muodostaman elinympäristön huonontumista ja/tai poistaa sen syyt, kuten pääministerien 2. helmikuuta 2000 antamassa julistuksessa vaaditaan,

ovat päättäneet tarkastella asianmukaisia hoitomenetelmiä Prespa-järvien veden ja makeanveden ekosysteemien kestävää käyttöä ja suojelua varten, kuten pääministerien 2. helmikuuta 2000 antamassa julistuksessa vaaditaan ja EU:n vesipolitiikan puitedirektiivissä 2000/60/EY ja siihen liittyvissä direktiiveissä edellytetään,

tietävät, että kyseessä oleva alue on ollut jo kauan ihmisten käytössä ja että perinteiset käyttötavat soveltuvat yhteen luonnonsuojelun kanssa,

vahvistavat sitoutuvansa Prespa-järvien alueen kestävään kehitykseen, jota voidaan saada aikaan johdonmukaisesti tekemällä rajat ylittävää yhteistyötä Euroopan unionin yhdentymisprosessin periaatteiden mukaisesti,

panevat merkille toimivaltaisten viranomaisten ja sidosryhmien välillä vuonna 2009 aloitetun Drinin vuoropuhelun, jonka avulla pyritään kehittämään yhteinen näkemys Drinin vesistöalueen kestävästä hoidosta sekä edistämään rajat ylittävää yhteistyötä,

pitävät mielessä asian kannalta merkitykselliset määräykset, jotka sisältyvät ympäristönsuojelua koskeviin voimassa oleviin kansainvälisiin oikeudellisiin välineisiin, joiden sopimuspuolia ne ovat tai jotka ne ovat allekirjoittaneet,

palauttavat mieleen voimassa olevat sopimuspuolten kahdenväliset sopimukset, jotka koskevat ympäristönsuojelussa ja kestävässä kehityksessä tehtävää yhteistyötä,

pitävät mielessä, että yksi sopimuspuolista on Euroopan unionin jäsenvaltio, yksi ehdokasvaltio ja yksi mahdollinen ehdokasvaltio ja että kaksi viimeksi mainittua ovat tehneet EU:n kanssa myös vakautus- ja assosiaatiosopimuksen,

tunnustavat kolmen sopimusvaltion valtiollisten järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen erilliset mutta toisiaan täydentävät valmiudet Prespan alueen suojelussa ja hoidossa,

ottavat huomioon kokemukset Prespan puistoa koskevasta kolmenvälisestä yhteistyöstä, jota on tehty vuodesta 2000 lähtien väliaikaisen koordinointikomitean ja sen sihteeristön kautta,

ottavat huomioon Prespan puiston kestävää kehitystä koskevan strategisen toimintasuunnitelman, joka on laadittu väliaikaisen koordinointikomitean ja sen sihteeristön yhteydessä,

ovat sopineet seuraavaa:

Ensimmäinen osa – Yleiset määräykset

1 artikla – Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

– 'Prespan puistoalueella' (jäljempänä 'alue') kyseisten kolmen valtion alueella sijaitsevaa Prespa-järvien alueeseen kuuluvaa maantieteellistä aluetta, johon kuuluvat pintavedet ja asianmukaisesti osoitetut pohjavedet ja joka on 2. helmikuuta 2000 annetussa julistuksessa määritelty useamman valtion alueelle ulottuvaksi suojelualueeksi;

– 'rajat ylittävillä vaikutuksilla' mitä tahansa ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella, myös haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen, kasvistoon, eläimistöön, maaperään, ilmaan, veteen, ilmastoon, maisemaan ja historiallisiin muistomerkkeihin tai muihin rakennelmiin taikka näiden väliseen vuorovaikutukseen sekä näissä seikoissa tapahtuneiden muutosten vaikutuksia kulttuuriperintöön tai sosiaalis-taloudellisiin oloihin, kun muutoksen fyysinen alkuperä sijaitsee kokonaan tai osittain toisen sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella.

2 artikla – Sopimuksen tavoite

Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä varmistaakseen Prespan puistoalueen ekosysteemin yhdennetyn suojelun ja Prespan puistoalueen kestävän kehityksen, myös vesipiirin yhdennettyjen hoitosuunnitelmien kehittämisen kansainvälisten ja Euroopan unionin normien mukaisesti.

Toinen osa – Yhteistyön periaatteet

3 artikla – Perusvelvoitteet

1. Saavuttaakseen 2 artiklassa määrätyt tavoitteet sopimuspuolet toteuttavat tarvittavat toimet ja soveltavat parhaita käytettävissä olevia tekniikoita erikseen ja yhteistyössä noudattaen täysivaltaisen yhdenvertaisuuden, alueellisen koskemattomuuden, keskinäisen hyödyn ja vilpittömän mielen periaatteitta, jotta ne voivat

   a) hallita harkitusti Prespa-järvien veden laatua ja määrää sekä kiinnittää erityistä huomiota molempien järvien vedenkorkeuteen;

   b) ehkäistä, hallita ja vähentää Prespa-järvien alueen vesien pilaantumista;

   c) suojella ja ylläpitää alueen biologista monimuotoisuutta suojelemalla erityisesti kotoperäisiä, harvinaisia, uhanalaisia tai vaarassa olevia kasvi- ja eläinlajeja sekä palauttamalla ja hoitamalla herkkiä elinympäristöjä sekä ekosysteemejä ja ekosysteemipalveluja kansainvälisen ja EU:n lainsäädännön, myös direktiivin 92/43/ETY ja direktiivin 2009/147/EY, sekä biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n politiikan perusteella;

   d) suojella maaperää eroosiolta, köyhtymiseltä, tartunnoilta ja pilaantumiselta;

   e) varmistaa, edistää ja valvoa luonnonvarojen harkittua käyttöä sekä Prespan puistoalueen kestävää kehitystä;

   g) ehkäistä vieraiden eläin- ja kasvilajien saapumista ja leviämistä;

   h) säännellä tehokkaasti toimia, joilla on tai voi olla kielteisiä vaikutuksia Prespa-järvien alueella, jotta tällaiset vaikutukset voidaan estää tai minimoida.

2. Tätä tarkoitusta varten sopimuspuolet

   a) suunnittelevat ja panevat täytäntöön alueen suojelua ja kestävää kehitystä koskevia yhdennettyjä hoitosuunnitelmia ja ohjelmia Prespan puiston kestävää kehitystä koskevan strategisen toimintasuunnitelman mukaisesti;

   b) kehittävät johdonmukaisia strategioita alue-, kaupunki- ja muita maankäyttösuunnitelmia sekä suojelualueiden hoitosuunnitelmia varten, jotta voidaan varmistaa vesistöalueiden maankäyttö kestävän kehityksen periaatteen ja alueella edellytettävän aiempaa tehokkaamman suojelun mukaisesti kansainvälisen ja EU:n lainsäädännön, myös direktiivin 92/43/ETY ja direktiivin 2009/147/EY perusteella;

   c) hyväksyvät 4 artiklassa määrätyt vesistöaluetta koskevat ympäristönormit ja -kriteerit ja soveltavat niitä täysimääräisesti;

   d) laativat ja panevat täytäntöön oikeudellisia, hallinnollisia, taloudellisia, rahoituksellisia ja teknisiä toimia, joilla varmistetaan

      i kestävän maatalouden ja vähävaikutuksisen eläinjalostuksen mahdollisimman laaja soveltaminen ottamalla huomioon alueen

kapasiteetti ja noudattamalla kalastussääntöjä, jotka soveltuvat yhteen harkitun käytön käsitteen kanssa;

ii talous- ja maatalousjätteen huolto soveltamalla parhaita käytettävissä olevia tekniikoita;

iii tie- ja viestintäverkkojen sekä muiden sosiaalisten infrastruktuurien ja palvelujen parantaminen ja uudistaminen menetelmin, jotka soveltuvat yhteen biologisen monimuotoisuuden suojelun, suojelualueiden säilyttämisen ja Prespan puistoalueen kestävän kehityksen kanssa;

e) helpottavat säännöllistä ajatustenvaihtoa sopimuspuolten välillä, suojelevat perinteisiä rakennuksia ja muistomerkkejä, kehittävät ja panevat täytäntöön alueen matkailun kehittämistä koskevan yhteisen strategian sekä edistävät yleistä tietämystä ja ympäristökasvatusta paikallisten ratkaisujen toteuttamiseksi;

f) edistävät vesistöalueella elävän yhteisön sellaisten yksilönoikeuksien täysimääräistä ja tehokasta toteutumista, jotka koskevat ympäristötietojen saantia, kansalaisten osallistumista ympäristöasioita koskevaan päätöksentekoon ja oikeussuojan saatavuutta tällaisissa asioissa;

g) laativat ja toteuttavat tehokkaan, yhteisen vakioseurantajärjestelmän, jotta voidaan tarkkailla, hoitaa ja valvoa järvien ja niiden vesistöjen ympäristön tilaa;

h) toteuttavat ennalta aavistamattomissa tapahtumissa yhteisiä toimia, jotta tällaisia tilanteita voidaan arvioida ja lievittää nopeasti.

4 artikla – Ympäristönormit ja -kriteerit

1. Tämän sopimuksen sopimuspuolet laativat 10 artiklassa tarkoitetun komitean avustuksella täsmälliset kriteerit, normit, rajoitukset ja tavoitteet, jotka koskevat alueen suojelemista, säilyttämistä ja kehittämistä 2 artiklassa määrättyjen tavoitteiden mukaisesti.

2. Tätä tarkoitusta varten sopimuspuolet toteuttavat asianmukaisia toimia, joilla

a) pannaan täytäntöön kansainvälisistä ja EU:n säännöksistä ja normeista johtuvat oikeudelliset sitoumukset, jotka koskevat järvien ja niiden vesistöjen suojelemista ja säilyttämistä;

b) mukautetaan asiaa koskevat kansalliset ympäristönormit ja -kriteerit vesistön paikallisiin oloihin ja vaatimuksiin;

c) edellytetään soveltamaan parhaita käytettävissä olevia tekniikoita ja senhetkisiä ympäristökäytäntöjä.

5 artikla – Kestävä vesienhoito

Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä Prespan puistoalueen kestävässä vesienhoidossa. Tähän sisältyy koko vesistöalueen pinta- ja pohjavesivarojen yhdennetty hoito, joka perustuu direktiiviin 2000/60/EY ja siihen liittyviin direktiiveihin ja jossa edellytetään, että

a) saatavilla on riittävästi hyvälaatuista juomavettä;

b) saatavilla on riittävästi hyvälaatuista vettä luonnollisten vesiekosysteemien, myös kosteikkojen, ja niiden toimintojen säilyttämistä, suojelemista ja tarvittaessa ennallistamista varten;

c) saatavilla on riittävästi hyvälaatuista vettä muita sellaisia lainmukaisia käyttötapoja varten, jotka edistävät paikallisten yhteiskuntien kestävää taloudellista ja sosiaalista kehitystä ottaen huomioon tarpeen sopeutua ilmastonmuutoksen mahdollisiin vaikutuksiin;

d) kunnostetaan ympäristöä tai lievitetään aiempien hydrologisten toimien kielteisiä vaikutuksia erityisesti Devolli-joen ja Mikri Prespa -järven järjestelmässä;

e) suojellaan veden haitallisilta vaikutuksilta (esimerkiksi tulvilta ja eroosiolta) soveltamalla parhaita käytettävissä olevia tekniikoita;

f) ratkaistaan eri käyttötavoista aiheutuvat eturistiriidat; ja

g) varmistetaan perustettavan vesienhoitojärjestelmän tehokas valvonta.

Sopimuspuolet perustavat tätä varten 14 artiklassa tarkoitetun vesienhoitoa käsittelevän työryhmän.

6 artikla – Tietojenvaihto

Sopimuspuolet ottavat käyttöön virallisen järjestelmän toimivaltaisten viranomaistensa välistä säännöllistä tietojenvaihtoa varten, jotta voidaan auttaa suojelemaan Prespan puistoaluetta tehokkaasti ja myös vaihtamaan

a) vettä, vesiekosysteemejä sekä tärkeitä elinympäristöjä ja lajeja koskevia laadullisia ja määrällisiä tietoja;

b) kokemuksia parhaiden käytettävissä olevien tekniikoiden soveltamisesta sekä kosteikkojen suojelua, vesienhoitoa sekä pilaantumisen ehkäisy-, vähentämis- ja hallintatoimia koskevan tutkimuksen ja kehittämisen tuloksia.

7 artikla – Rajat ylittävät vaikutukset

Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä sopiakseen toimista, joilla pyritään takaamaan alueen ympäristön, erityisesti vesien, koskemattomuus, sekä poistamaan tai vähentämään ihmisten toiminnasta johtuvia rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia. Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä erityisesti kehitettäessä ja sovellettaessa asianmukaisia ympäristövaikutusten arviointimenettelyjä alueella noudattaen valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista tehtyä Espoon yleissopimusta, jonka sopimuspuolia ne ovat.

8 artikla – Kansainvälisten järjestöjen ja avunantajien kanssa tehtävä yhteistyö

Tätä sopimusta soveltaessaan sopimuspuolet etsivät paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä kumppaneita sekä tekevät yhteistyötä erityisesti seuraavien kanssa:

– Ramsarin yleissopimus ja MedWet-aloite;

– UNDP;

– GEF;

– alueella toimivat kahdenväliset avunantajat, kuten KfW, GTZ ja SDC;

– UNESCO;

– IUCN;

– Euroopan unionin toimielimet;

– muut toimijat.

Kolmas osa – Yhteistyömenetelmät

9 artikla – Korkean tason ryhmä

Kolmen sopimusvaltion ympäristöministerit ja EU:n edustaja kokoontuvat säännöllisesti tarkastelemaan tämän sopimuksen täytäntöönpanossa ja 2 artiklassa määrättyjen tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistystä, arvioimaan Prespan puiston hallintokomitean ja sen alaisuudessa toimivien elinten työskentelyä, päättämään Prespan puistoalueella toteuttavia yhteisiä toimia koskevasta tulevan kauden ohjelmasta sekä antamaan poliittisia ohjeita. Tällaisia kokouksia järjestetään vähintään yksi kerran kahdessa vuodessa, elleivät sopimuspuolet päätä muuta, tai jonkin sopimuspuolen kirjallisesta pyynnöstä, ja kokouspaikka vuorottelee kolmen sopimusvaltion välillä.

10 artikla – Prespan puiston hallintokomitea

1. Sopimuspuolet perustavat Prespan puiston hallintokomitean varmistaakseen tässä sopimuksessa määrättyjen tavoitteiden ja sitoumusten tehokkaan toteutumisen.

2. Prespan puiston hallintokomitealla on monenvälisen toimielimen kansainvälinen oikeuskelpoisuus, jotta se voi hoitaa tehtäviään sekä ylläpitää suhteita avunantajiin hankkeiden ja tämän sopimuksen täytäntöönpanoon käytettävien lahjoitusten varmistamiseksi.

3. Prespan puiston hallintokomitea koostuu seuraavista jäsenistä:

   a) yksi edustaja kunkin sopimusvaltion ympäristöministeriöstä ja yksi Euroopan unionin edustaja;

   b) yksi Prespan alueen paikallisyhteisöjen edustaja kustakin sopimusvaltiosta;

   c) yksi Prespan alueella merkittäviä paikallisia toimia toteuttavien ympäristöalan kansalaisjärjestöjen edustaja kustakin sopimusvaltiosta;

d) yksi paikallisten suojelualueen hallintoviranomaisten edustaja kustakin sopimusvaltiosta;

e) yksi pysyvä tarkkailija vesiperäisiä maita koskevan yleissopimuksen (Ramsarin yleissopimuksen) MedWet-aloitteesta;

f) yksi pysyvä tarkkailija Ohridin hallintokomiteasta.

Komiteaan kuuluvat sopimuspuolten edustajat nimitetään virallisesti kolmen kuukauden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta.

4. Komitea kokoontuu säännöllisesti (kaksi kertaa vuodessa). Komitean ylimääräinen kokous pidetään sopimuspuolen pyynnöstä.

5. Jokaisena kalenterivuotena säännöllisten kokousten pitopaikka vaihtuu kolmen sopimusvaltion välillä. Näin ollen kussakin valtiossa pidetään joka kolmas vuosi kaksi peräkkäistä sääntömääräistä kokousta. Sääntömääräiset kokoukset olisi järjestettävä ensisijaisesti Prespan alueella.

6. Kokouksen puheenjohtajana toimii sen sopimusvaltion edustaja, jossa kokous pidetään. Puheenjohtajakausissa noudatetaan 5 kohdassa määrättyä vuosittaista vuorottelua.

7. Komitean työkieli on englanti.

8. Ensimmäisessä kokouksessaan komitea hyväksyy organisaatiota ja menettelyä koskevat sisäiset sääntönsä.

9. Komitea voi pyytää asiantuntijoita osallistumaan kokoukseensa käsiteltävän aiheen mukaan sekä perustaa tiettyjä asioita käsitteleviä työryhmiä, joihin kuuluu asiantuntijoita ja virkamiehiä. Ensimmäinen, vesienhoitoasioita käsittelevä työryhmä perustetaan tämän sopimuksen (14 artiklan) nojalla.

10. Neljän vuoden kuluttua Prespan puiston hallintokomitean toiminnan aloittamisesta 9 artiklassa tarkoitettu korkean tason ryhmä arvioi sen toimintaa ja tehokkuutta, ja komitean kokoonpanoa ja tehtäviä mukautetaan tarvittaessa tämän sopimuksen 17 artiklan mukaisesti.

11 artikla – Hallintokomitean tehtävät

Prespan puiston hallintokomitea

1. seuraa ja sovittaa yhteen Prespan puistoalueen suojelua ja kestävää kehitystä koskevia toimia, joita toteutetaan tämän sopimuksen ja Prespan puiston kestävää kehitystä koskevan strategisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä;

2. määrittää ja suosittaa sopimuspuolille ja muille asiaan liittyville toimijoille tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä seuraavia vaiheita ja tarvittavia toimia sekä kehottaa niitä tekemään yhteistyötä, sovittamaan yhteen ja toteuttamaan yhteisiä hankkeita; komitea erityisesti auttaa sopimuspuolia tämän sopimuksen täytäntöönpanossa ja tehokkuuden lisäämisessä antamalla suosituksia ja lausuntoja

a) sellaisten normien, ympäristökriteerien ja vaatimusten laatimisesta ja soveltamisesta, joihin järvien ja niiden vesistöjen yhdennetty suojelu ja kestävä kehitys perustuvat;

b) vesistöaluetta koskevan sääntelykehyksen, myös alueellisten suunnitelmien ja suojelualuetta koskevien säännösten ja hoitosuunnitelmien, toteuttamisesta;

c) sellaisten Prespan puistoalueella toteutettavien strategioiden, yhdennettyjen hoitosuunnitelmien ja ohjelmien laatimisesta ja soveltamisesta, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseen;

d) sellaisen tehokkaan seurantaohjelman soveltamisesta, jossa tarkkaillaan, hallitaan ja valvotaan ympäristön sekä pinta- ja pohjavesimuodostumien tilaa;

e) tieteellistä tutkimusta koskevien ensisijaisten suuntaviivojen ja ohjelmien määrittelemisestä Prespan puistoalueen suojelua ja kestävää kehitystä sekä asiantuntijatietojen julkaisun edistämistä varten;

f) Prespa-järvien alueen ympäristötietojen keruusta, laadinnasta ja julkaisusta;

g) sen edistämisestä, että kansalaiset, kansalaisjärjestöt ja muut sidosryhmät osallistuvat järvien ja niiden vesistön suojeluun;

3. auttaa sovittamaan yhteen kolmen sopimusvaltion paikallisten suojelualueen hallintoelinten suunnitelmia ja toimia, joilla on rajat ylittävä merkitys;

4. arvioi meneillään olevien toimien tuloksia 2 artiklassa määrättyjen tavoitteiden perusteella ja tiedottaa laajalti arviointinsa tuloksista;

5. toimii johtoelimenä GEF:n ja muiden vastaavanlaisten aluetta koskevien ohjelmien ja hankkeiden yhteydessä;

6. määrittää ja ehdottaa mahdollisia kansallisia, eurooppalaisia ja kansainvälisiä rahoituslähteitä tarvittavia toimia ja hankkeita varten;

7. kerää järviä ja niiden vesistöä koskevia saatavilla olevia tietoja, pyytää ja vastaanottaa valtion toimielimiltä, elimiltä ja kansalaisjärjestöiltä ehdotuksia, jotta se voi parantaa työskentelyään ja vahvistaa sopimuspuolten sitoutumista sopimuksen täytäntöönpanoon;

8. laatii ja julkaisee Prespan puistoalueen ympäristön tilaa koskevan vuosiraportin, jonka yhdessä osassa käsitellään komitean työtä;

9. tekee yhteistyötä Ohridin hallintokomitean kanssa, saa tarkkailijan aseman sen kokouksissa ja koordinoi toimintaa, jotta laajemman alueen suojelussa ja kestävässä kehityksessä saavutetaan mahdollisimman hyviä tuloksia;

10. edistää tarvittaessa Drinin vesistöalueen laajennetun vuoropuhelun kestävää toteutusta koskevaa prosessia;

11. edistää tarvittaessa sopimuspuolten ja kansainvälisen yhteisön resurssien käyttöä, jotta voidaan hallita riskejä ja lievittää kielteisiä seurauksia ennalta

aavistamattomissa tilanteissa, kuten tulvien, metsäpalojen ja muiden luonnonkatastrofien tai ihmisten aiheuttamien katastrofien yhteydessä, sekä suojella alueen haavoittuvia ekosysteemejä ja niiden toimintoja ja palveluja ilmastonmuutoksen vaikutuksilta.

12 artikla – Hallintokomitean päätökset

1. Komitea tekee päätöksensä yksimielisesti. Jos komitea ei saavuta yksimielisyyttä, asia siirretään korkean tason ryhmän käsiteltäväksi.

2. Komitea osoittaa suosituksensa sopimuspuolille.

3. Kukin sopimuspuoli panee komitean suositukset täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti ja raportoi komitealle säännöllisesti niiden täytäntöön panemiseksi toteutetuista toimista.

4. Jos sopimuspuoli ei voi panna komitean suositusta täytäntöön tai voi tehdä sen vain osittain, sen on ilmoitettava asiasta komitealle, selvitettävä täytäntöön panematta jättämisen syyt sekä ehdotettava täytäntöönpanoa koskevat säännöt ja aikataulu.

5. Komitea pitää rekisteriä tehdyistä päätöksistä.

13 artikla – Sihteeristö

1. Sihteeristö, joka on komitean alaisuudessa toimiva tekninen elin, avustaa komiteaa tehtävien hoidossa.

2. Sihteeristöön kuuluu kolme ympäristöministeriön nimittämää henkilöä, yksi kustakin sopimusvaltiosta, ja sitä johtaa suojelualueiden ja vesipiirien hoidossa tehtävän rajat ylittävän yhteistyön asiantuntija, jonka komitea valitsee kansainvälisessä hakumenettelyssä.

3. Sihteeristö noudattaa työssään hallintokomitean päätöksiä, ja komitean puheenjohtaja valvoo sihteeristön työskentelyä.

4. Sihteeristöllä on seuraavat erityistehtävät käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Sihteeristö

   a) laatii Prespan puiston hallintokomitean vuotuisen työsuunnitelman ja yksityiskohtaisen talousarvion sekä asiaan liittyviä työskentelysuunnitelmia (esimerkiksi viestintäsuunnitelman) yksityiskohtaisine talousarvioineen ja seuraa niiden täytäntöönpanoa;

   b) valmistelee tämän sopimuksen mukaisesti pidettävät kokoukset tai avustaa niiden valmistelussa;

   c) helpottaa sidosryhmien välisiä neuvotteluja, jotka koskevat politiikkaa ja muita tähän sopimukseen liittyviä merkityksellisiä asioita, sekä päätöksiä tekevien ja teknisten työryhmien ja/tai asiantuntijaryhmien neuvotteluja;

d) kerää, arvioi ja jakelee tietoja lainsäädännöstä, toimenpiteistä ja toimista, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa merkittävästi 2 artiklassa määrättyjen tavoitteiden saavuttamiseen;

e) seuraa yhteisiä hankkeita;

f) laatii, arvioi, julkaisee ja edistää tieteellistä tutkimusta ja yhteistyötä Prespan puistoalueella;

g) ottaa yhteyttä avunantajiin ja järjestää tapaamisia niiden kanssa sekä laatii hankkeita koskevia asiakirjoja tai auttaa niiden laadinnassa;

h) kääntää keskeisiä asiakirjoja sekä tarjoaa teknistä tukea ja sihteeripalveluja paikallisten yhteisöjen edustajille;

i) edustaa komiteaa kansainvälisessä toiminnassa;

j) hoitaa kaikkia muita komitean sille osoittamia tehtäviä.

5. Sihteeristön toimipaikka on kiertoperiaatteen mukaisesti Aghios Germanosissa, Kreikassa, neljän vuoden ajan tai kunnes komitea päättää toisin.

6. Komitealla on oikeus tehdä isäntävaltion kanssa tehtäviensä suorittamista koskeva toimipaikkasopimus.

14 artikla – Vesienhoitoa käsittelevä työryhmä

1. Prespan puiston hallintokomitea perustaa vesienhoitoa käsittelevän työryhmän 10 artiklan määräysten mukaisesti.

2. Kuulemisprosessin jälkeen sopimusvaltiot nimittävät alueellaan sijaitsevan Prespan puiston osan vesienhoidosta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset ja elimet tämän työryhmän jäseniksi sekä ilmoittavat tällaisesta nimityksestä Prespan puiston hallintokomitean puheenjohtajalle.

3. Vesienhoitoa käsittelevä työryhmä esittää hallintokomitean hyväksyttäväksi suosituksia, jotka perustuvat vesipiirin yhdennettyä hoitoa koskeviin periaatteisiin EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin (2000/60/EY) mukaisesti.

4. Työryhmän erityistehtävät ja toimeksianto määritellään sopimusvaltioiden välisissä neuvotteluissa.

5. Kreikan ympäristö-, energia- ja ilmastonmuutosministeriö vastaa vesienhoitoa käsittelevän työryhmän toimintamenoista (kokouksiin osallistuminen ja kokousten järjestäminen) neljän vuoden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta.

15 artikla – Yhteisten elinten menot

1. Prespan puiston hallintokomitean työsuunnitelman täytäntöönpano rahoitetaan sopimuspuolten säännöllisillä vuotuisilla maksuilla ja muista lähteistä.

2. Edellä 14 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua tapausta lukuun ottamatta kukin sopimuspuoli vastaa lähtökohtaisesti kuluista, jotka aiheutuvat sen kansallisten jäsenten osallistumisesta komitean, sihteeristön ja työryhmien kokouksiin.

3. Sopimuspuoli, jonka alueella komitean kokous järjestetään, vastaa kokouksen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista.

4. Sihteeristö laatii sen kulut kattavan vuotuisen talousarvion, joka toimitetaan komitean hyväksyttäväksi ja joka rahoitetaan sopimusvaltioiden säännöllisillä vuotuisilla maksuilla ja muista lähteistä. Sopimuspuoli, jossa sihteeristö sijaitsee, järjestää toimistotilat, joiden kustannuksia ei tavallisesti sisällytetä talousarvioon.

Neljäs osa – Riitojen ratkaiseminen

16 artikla

Jos sopimuspuolten välille syntyy riita tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta, asianomaiset sopimuspuolet pyrkivät ratkaisemaan riidan neuvottelemalla tai muulla hyväksymällään kansainvälisellä riitojenratkaisukeinolla.

Viides osa – Loppumääräykset

17 artikla – Sopimuksen muuttaminen

1. Kuka tahansa sopimuspuoli voi ehdottaa muutoksia tähän sopimukseen.

2. Kaikki sopimukseen tehtävät muutokset hyväksytään yksimielisesti. Muutokset tulevat voimaan 18 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

18 artikla – Voimaantulo

1. Tämä sopimus ratifioidaan kunkin sopimuspuolen kansallisten menettelyjen mukaisesti.

2. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona vastaanotetaan viimeinen kirjallinen ilmoitus, jolla sopimuspuolet tiedottavat toisilleen sopimuksen ratifioinnista.

19 artikla – Suhde muihin sopimuksiin

1. Tämän sopimuksen määräykset eivät vaikuta oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka sopimuspuolella on muiden tämän sopimuksen voimaantulopäivänä voimassa olevien sopimusten nojalla. Tämän sopimuksen määräykset eivät vaikuta EU:n lainsäädännöstä johtuviin sopimuspuolen oikeuksiin ja velvoitteisiin.

2. Tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi sopimuspuolet voivat tehdä kahden- tai monenvälisiä sopimuksia tai järjestelyjä, jotka eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen kanssa.

20 artikla – Voimassaoloaika ja irtisanominen

Tämä sopimus on voimassa määrittämättömän ajan, jollei jokin sopimuspuoli diplomaattiteitse ilmoita haluavansa irtisanoa sitä, jolloin sopimuksen voimassaolo päättyy kuuden kuukauden kuluttua tällaisen kirjallisen ilmoituksen tekemisestä. Jollei muuta sovita,

sopimuksen irtisanominen ei vaikuta tämän sopimuksen nojalla toteuttavien meneillään olevien järjestelyjen tai hankkeiden pätevyyteen.

Tehty Pylissä 2. helmikuuta 2010 neljänä englanninkielisenä alkuperäiskappaleena, joista kaikki ovat yhtä todistusvoimaisia.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.